

EDUSKUNTAVAALIT 2027

Kalatalouden Keskusliiton vaaliohjelma

Kalatalousalueiden rahoituksen varmistaminen

Suomessa on 118 kalastuslain mukaisesti perustettua kalatalousaluetta, joiden tulee edistää kalavarojen kestäväää käyttöä, huolehtia käyttö- ja hoitosuunnitelmien laatimisesta ja toteuttamisesta, vastata tiedottamisesta, järjestää kalastuksenvalvonta, edistää laajempien yhtenäisten lupa-alueiden muodostamista sekä jakaa korvauksia vesialueiden omistajille. Tehtävät ovat lakisääteisiä – mutta niiden rahoitus ei ole.

Kalatalousalueet ovat saaneet perusrahoituksena vuosittain osan kalastonhoitomaksuvarojen kertymästä. Kyseinen summa, vuositasolla noin 1,4 miljoonaa euroa ei riitä kuin kalatalousalueiden pakollisen hallinnon pyörittämiseen. Varsinaisiin lakisääteisiin tehtäviinsä kalatalousalueiden on pitänyt anoa vuosittain erillisrahoitusta tai jättää ne toteuttamatta. Monet kalatalousalueet ovat rahanpuutteessa ajautumassa kohti maksukyvyttömyyttä.

Kalatalouden Keskusliitto esittää seuraavalle hallituskaudelle kalatalousalueiden lakisääteisten perustoimintojen rahoituksen siirtämistä omalle, erillisrahoitetulle momentilleen maa- ja metsätalousministeriön luonnonvaratalouden alle ja että nykyinen perusrahoituksen taso vähintään kaksinkertaistetaan 3 miljoonan euron tasolle.

Vesialueen osakaskuntien toiminnan kehittäminen

Kalavesien omistuksen ja hoidon perusyksiköt, yhteisen vesialueen osakaskunnat kaipaavat monin paikoin toiminnan tehostamista. Osakaskuntien toimintaa haittaavat kalastuksen järjestämisen kannalta liian pieni omistusyksikön koko, osakaskuntien nykyinen verotuskäytäntö sekä toiminnan yleinen rahoitusvaje omistajakorvausten vähennyttä.

Osakaskuntien yhdistämisen suurin este on vuosittain nouseva yhdistämistoimitusten hinta. Yhdistämiskustannusten lisäksi osakaskunnat tarvitsevat varoja kalastusta ja kalakantoja edistäviin toimiin, kuten vaellusesteiden poistoon. Vähävarainen osakaskunta voisi tehdä suurempia investointeja keräämällä siihen varoja useamman vuoden ajan. Nykyinen osakaskuntien verotuskäytäntö ei tunne kuitenkaan menovarausten käsitettä, joten vähät tulot pyritään käyttämään vuosittain verotuksen välttämiseksi. Rahoitusvajetta kasvattaa se, että yleiskalastusoikeuksien hyödyntämisestä vedenomistajille maksettavia korvauksia on leikattu 25 % kalastuslain valmistelun yhteydessä luvatussa tasosta.

Kalatalouden Keskusliitto esittää seuraavalle hallituskaudelle, että yhteisen vesialueen osakaskunnat rinnastettaisiin jatkossa yhteismetsiin yhdistämistoimitusten kustannusten sekä menovarausten suhteen. Yhteismetsien osalta yhdistämistoimitukset voidaan kattaa valtion varoista. Yhteismetsillä on oikeus tehdä 15 % menovaraus metsätalouden tuloista verotettavaksi myöhemmin. Esitämme vastaavia oikeuksia myös vesialueen osakaskunnille kiinteistönmuodostamislain ja yhteisetuoksien osalta tuloverolain muutosten avulla. Kalastonhoitomaksuista syntyvän kertymän kohdentamista esitämme muutettavaksi siten, että vedenomistajille maksettavat, yleiskalastusoikeuksien hyödyntämiseen perustuvat korvaukset nostettaisiin takaisin 4 miljoonaan euroon vuodessa - tasolle, joka on kirjattu nykyisen kalastuslain valmisteluasiakirjoihin.

RIKSDAGSVALET 2027

Valprogrammet för Centralförbundet för Fiskerihushållning

Mål: Säkerställande av finansieringen för fiskeriområdena

Motivering: I Finland finns 118 fiskeriområden som har bildats enligt lagen om fiske. Deras uppgift är att främja ett hållbart nyttjande av fiskresurserna, se till att nyttjande- och vårdplaner tas fram och genomförs, sköta informationsspridning, ordna fiskeövervakning, bidra till att större, enhetliga tillståndsområden bildas samt fördela ersättningar till vattenområdenas ägare. Uppgifterna är lagstadgade – men inte finansieringen.

Fiskeriområdena har årligen fått en del av intäkterna från fiskevårdsavgifterna som basfinansiering. Denna summa, cirka 1,4 miljoner euro per år, räcker endast för att täcka den nödvändiga förvaltningen. För att sköta sina egentliga lagstadgade uppgifter har fiskeriområdena varit tvungna att årligen ansöka om separat finansiering, eller att låta bli att genomföra dem. Många fiskeriområden är på väg att bli insolventa på grund av brist på medel.

Centralförbundet för Fiskerihushållning föreslår inför nästa regeringsperiod att finansieringen av fiskeriområdenas lagstadgade grundläggande verksamhet överförs till ett eget, separat finansierat moment under jord- och skogsbruksministeriets naturresursekonomi, och att nuvarande nivå av basfinansiering åtminstone fördubblas till 3 miljoner euro.

Mål: Utveckling av delägarlagens verksamhet i vattenområden

Motivering: Delägarlag för samfällda vattenområden, som utgör grundstrukturen för ägandet och skötseln av fiskevatten, behöver på många håll en effektivisering av verksamheten. Organiseringen av fisket inom delägarlagens verksamhet försvåras av att ägarandelarna är för små, av nuvarande beskattningspraxis samt av ett allmänt finansieringsunderskott till följd av minskade ägarersättningar.

Det största hindret för sammanslagning av delägarlag är de årligen stigande förrättningskostnader. Utöver dessa kostnader behöver delägarlagen medel för åtgärder som främjar fiske och fiskbestånd, såsom avlägsnande av vandringshinder. Ett ekonomiskt svagt delägarlag skulle kunna göra större investeringar genom att samla medel under flera år. Den nuvarande beskattningspraxisen för delägarlag känner dock inte till begreppet utgiftsreserveringar, vilket gör att de små inkomsterna ofta används årligen för att undvika beskattning.

Finansieringsunderskottet förvärras ytterligare av att ersättningarna till vattenägarna för utnyttjandet av de allmänna fiskerättigheterna har sänkts med 25 % från den nivå som utlovades i samband med beredningen av lagen om fiske.

Centralförbundet för Fiskerihushållning föreslår inför nästa regeringsperiod att delägarlag för samfällda vattenområden i fortsättningen jämföras med samfällda skogar vad gäller förrättningskostnader och möjligheten till utgiftsreserveringar. För samfällda skogar kan sammanslagningar täckas med statliga medel, och de har rätt att göra en utgiftsreserv på 15 % av skogsbrukets inkomster. Vi föreslår motsvarande rättigheter även för delägarlag för vattenområden.